

STRESZCZENIE

GLOBALIZACJA I REGIONALNA DYNAMIKA HANDLU: STUDIUM EMPIRYCZNE PROWINCJI KANADYJSKICH

Clinton Chima Uzobor

Niniejsza rozprawa bada handel z subnarodowej perspektywy prowincji Kanady. Analizy w ramach dysertacji wypełniają lukę badawczą w istniejącej literaturze dotyczącej badań handlu zagranicznego. Wskazał na nią przegląd literatury. Luka ta dotyczy czynników determinujących handel regionów, szczególnie w kontekście globalizacji. Badanie dostarcza teoretycznego uzasadnienia i wykorzystuje model grawitacyjny do zbadania wpływu mechanizmów globalizacji na wyniki handlowe regionów. Analiza koncentruje się na dziesięciu kanadyjskich prowincjach i ich handlu z 212 globalnymi partnerami w latach 1999–2022. Estymacje ekonometryczne przeprowadzono przy użyciu modelu grawitacji z wykorzystaniem estymatorów Poissona Pseudo-Maximum Likelihood (PPML) z alternatywnymi szacunkami, Gamma Pseudo-Maximum Likelihood (GPML) oraz Hausmana-Taylora (HT). Z niniejszej rozprawy można wyciągnąć szereg wniosków i zaleceń dotyczących polityki gospodarczej. Uzyskane wyniki wnoszą wkład do literatury wykazując, że globalizacja wpływa na wyniki handlu prowincji Kanady, a także ujawniając, że efekt ten jest w dużym stopniu zależny od stopnia dysproporcji dochodów między partnerami. Podsumowując, uzyskane wyniki wskazują, że globalizacja sprzyja integracji handlu, ale z asymetrycznymi efektami. RTA, wolność gospodarcza i status metropolitalny pozytywnie wpływają na eksport oraz całkowity handel, podczas gdy cła i zmienność kursów walutowych nadal utrudniają handel, szczególnie tam, gdzie między partnerami handlowymi istnieją luki dochodowe i różnice instytucjonalne. Analiza efektu granicy Kanada-USA potwierdza, że chociaż jego negatywny wpływ na handel zmniejszył się, to prowincje Kanady nadal wykazują silne preferencje dla handlu krajowego. Czynniki specyficzne dla prowincji, takie jak PKB, zasoby pracy oraz zdolność do innowacji mają znaczący wpływ na handel wewnątrzgałęziowy (IIT). Wyższy PKB per capita i silniejsze instytucje są związane ze zwiększoną specjalizacją, zmniejszając wzajemny IIT. Przedsiębiorstwa wielonarodowe odgrywają kluczową rolę, wzmacniając IIT poprzez inwestycje kapitałowe, zatrudnienie i produkcję o wysokiej wartości dodanej. Uzyskane wyniki podkreślają potrzebę skoordynowanych strategii handlowych, które dostosowują zewnętrzną liberalizację do wewnętrznych reform w celu zwiększenia konkurencyjności i odporności kanadyjskich prowincji.

Słowa kluczowe: globalizacja, handel prowincji Kanady, model grawitacji, handel wewnątrzgałęziowy (IIT), efekt granicy